

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobkyně

Ing. H. S., nar. ...
bytem Z. 2154/3, P. 5
zastoupená advokátkou JUDr. Martinou Čejkovou,
se sídlem Václavské nám. 828/23, Praha 1

proti
žalovanému

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
se sídlem Karmelitská 529/5, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 1. 2018, č. j. XXX

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.
Základ sporu

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala ochrany před nezákonným zásahem ze strany žalovaného Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, který měl spočívat v tom, že

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

žalovaný nereagoval na její podnět ze dne 9. 4. 2019 a ve lhůtě 30 dnů od jeho doručení nezahájil řízení o náhradě újmy na zdraví ve výši 200 000 Kč z moci úřední, a ani ji jinak nevyrozuměl o svém postupu.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

2. V žalobě žalobkyně uvedla, že byla u žalovaného zaměstnána od 1. 12. 2013 na pozici referenta státní správy, dne 31. 8. 2015 byla přijata do služebního poměru a s účinky od 19. 1. 2016 byla doba trvání tohoto poměru změněna na dobu neurčitou.
3. Dne 8. 10. 2015 utrpěla žalobkyně služební úraz – pohmoždění levého kolene a zlomeninu pravého kotníku.
4. Dne 9. 4. 2019 podala žalobkyně podle ust. § 42 správního řádu podnět k zahájení řízení o náhradě újmy na zdraví ve výši 200 000 Kč, v němž uplatnila nárok na náhradu ztížení společenského uplatnění ve výši 800 bodů. V podnětu žalobkyně současně požádala, aby jí žalovaný do 30 dnů sdělil, zda bylo řízení zahájeno, resp. aby byla informována o dalším postupu.
5. Žalobkyně poukázala na to, že podle *Závěru č. 5 ze zasedání poradního sboru náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 3. června 2019* je řízení o náhradě škody nebo nemajetkové újmy zahajováno z moci úřední, tedy jakmile se služební orgán dozví o tom, že zde jsou důvody pro zahájení takového řízení. Až do podání žaloby však žalovaný takové řízení nezahájil a žalobkyně nebyla vyrozuměna o jakémkoliv dalším postupu.
6. Dále žalobkyně uvedla, že dne 3. 6. 2019 podala u žalovaného žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti, kterou se domáhala odstranění průtahů, avšak ani po tom nedošlo k jakémukoliv postupu ve věci, tudíž trvá neoprávněný zásah do práv žalobkyně.
7. Jelikož se nelze zahájení řízení domáhat žalobou na ochranu proti nečinnosti, žalobkyně trvala na tom, že se nelze ochrany domáhat jinými prostředky. Navrhla proto, aby soud rozsudkem určil, že žalovaný neoprávněně zasáhl do jejích práv a aby mu uložil povinnost zahájit řízení o jejím podnětu ze dne 9. 4. 2019.
8. Žalovaný se obsáhle vyjádřil k okolnostem vzniku újmy, jejíž náhrady se žalobkyně domáhá, a popsal, jakými způsoby žalobkyně o náhrady usilovala, i to jaké úkony strany vyřízení jí vznášených nároků učinil. Pokud jde o podstatu uplatněného nároku, vyjádřil názor, že se jedná o soukromoprávní nárok, který je nutno uplatnit před soudem v občanskoprávním řízení. Žaloba na ochranu před nezákonným zásahem je proto nepřijatelná, neboť právní řád poskytuje žalobkyni jiné prostředky k ochraně jejích práv. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu odmítl.
9. Žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného poukázala na již dříve citovaný *Závěr č. 5 ze zasedání poradního sboru náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 3. června 2019*, kde je koncipován názor, že rozhodování o povinnosti k náhradě škody nebo nemajetkové újmy, za kterou služební úřad odpovídá státnímu zaměstnanci, je věcí služebního poměru, a řízení o náhradě je zahajováno z moci úřední, jakmile se služební orgán dozví o existenci důvodů pro takové řízení. Žalobkyně tedy uzavřela s tím, že její žaloba je důvodná.
10. Při jednání soudu dne 26. února 2020 setrvali oba účastníci na svých skutkových i právních stanoviscích. Zástupkyně žalobkyně navrhla, aby soud žalobě vyhověl a uložil žalovanému

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

ukončit nezákonný zásah do práv žalobkyně, pověřená zástupkyně žalovaného navrhl, aby soud jako nepřipustnou odmítl, resp. jako nedůvodnou zamítl.

III.

Posouzení žaloby

11. Z obsahu správního spisu je zřejmé, že žalobkyně se dne 7. 4. 2017 obrátila na žalovaného s předžalobní výzvou, v níž jej vyzvala k zaplacení 200 000 Kč jako náhrady za ztížení společenského uplatnění v souvislosti s pracovním úrazem, který žalobkyně utrpěla dne 8. 10. 2015.
12. Dále je ze spisu zřejmé, že žalobkyně podala k Obvodnímu soudu pro Prahu 1 žalobu, kterou se vůči žalovanému Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy domáhala zaplacení částky 200 000 Kč s příslušenstvím jako náhrady za ztížení společenského uplatnění.
13. Obvodní soud pro Prahu 1 usnesením č.j. 39 C 113/2017-21 ze dne 19. 11. 2018 řízení o této žalobě zastavil, když dospěl k závěru, že k projednání a rozhodnutí žalobou uplatněného nároku není soud v občanském soudním řízení, nýbrž je dána pravomoc soudu ve správním soudnictví.
14. Následně se žalobkyně podáním ze dne 9. 4. 2019 obrátila na žalovaného s podnětem k zahájení řízení o náhradě újmy na zdraví ve výši 200 000 Kč. Žalobkyně odkázala na ust. § 42 správního řádu a požádala, aby jí žalovaný do 30 dnů sdělil, zda bylo řízení zahájeno, popřípadě aby ji informoval o dalším postupu.
15. Ze spisu dále vyplývá, že žalobkyně podáním ze dne 3. 6. 2019 požádala o uplatnění opatření proti nečinnosti podle ust. § 80 správního řádu, kterou žádala o odstranění průtahů se zahájením řízení o jejím podnětu ze dne 9. 4. 2019.
16. Na tuto žádost reagoval žalovaný sdělením ze dne 8. 10. 2019, v němž žalobkyni zpravil o tom, že ani její podání ze dne 9. 4. 2019, ani aktuální žádost nebyly řádně podepsány, což brání věcnému projednání věci. Nad rámec toho žalovaný vyjádřil názor, že z žádného právního předpisu není zřejmá jeho pravomoc zahájit a vést řízení o náhradě újmy na zdraví, tudíž nemohl takové řízení zahájit; ze stejného důvodu nelze učinit opatření proti nečinnosti.
17. Městský soud v Praze na základě žalobních námitek přezkoumal postup žalovaného v projednávané věci a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
18. Soud se především musel vypořádat s otázkou, zda tu je či není důvod pro odmítnutí žaloby, jak namítal žalovaný, tedy zda žaloba je přípustná podle ust. § 87 soudního řádu správního.
19. V této věci vzal městský soud v úvahu skutečnost, že žalobkyně tuto žalobu k ochraně svých práv podala poté, kdy neuspěla se žalobou ve věcech občanskoprávních. Za podstatné přitom městský soud považoval to, že Obvodní soud pro Prahu 1 tuto civilní žalobu neprojednal, ale máje za to, že ve věci vůbec nebyla jeho pravomoc dána, řízení o ní zastavil. Žalobkyně pak podala aktuálně projednávanou žalobu právě na základě poučení, kterého se jí dostalo od obvodního soudu. Pokud by tedy za těchto okolností i soud rozhodující ve správním soudnictví i aktuální žalobu odmítl – čili by se jí po věcné stránce

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

vůbec nezabýval – znamenalo by to koneckonců, že soudní soustava žalobkyni odmítla spravedlnost. Takový výsledek považoval městský soud za nepřijatelný a rozhodl proto žalobu projednat věcně.

20. Důvodem pro odmítnutí žaloby pak nebylo ani to, že žalobkyně označila svoje podání ze dne 9. 4. 2019 jako podnět k zahájení řízení z moci úřední, což by mohlo znamenat, že bylo zcela na úvaze žalovaného, zda takové řízení zahájí nebo nikoliv. Městský soud však konstatoval, že bez ohledu na své označení je toto podání nikoliv pouhým podnětem, ale zcela zřejmě žádostí o to, aby jí byla náhrada předmětné újmy žalovaným přiznána.
21. Městský soud tedy konstatoval, že žalobkyně se svým podáním ze dne 9. 4. 2019 domáhala zahájení řízení o náhradě újmy na svém zdraví, přičemž měla za to, že je-li v pravomoci žalovaného takové řízení zahájit, pokud se dozvěděl o skutečnostech, odůvodňujících zahájení tohoto řízení z moci úřední, pak nezákonně zasáhl do jejích práv, jestliže toto řízení nezahájil. Tuto námitku však soud neshledal důvodnou.
22. Podstatným zde soud shledal zjištění, že v působnosti a pravomoci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy vůbec nebylo takové řízení vést. Soudu nezbylo, než odkázat na vymezení věcí, o nichž se vede řízení ve věcech služby, jak je obsahuje ust. § 159 odst. 1 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě.
23. Podle ust. § 159 odst. 1 zákona o státní službě *Ustanovení o řízení ve věcech služby se vztahují na rozhodování o*
 - a) přijetí do služebního poměru,
 - b) zařazení na služební místo,
 - c) jmenování na služební místo představeného,
 - d) odměňování,
 - e) změně služebního poměru,
 - f) kárné odpovědnosti,
 - g) skončení služebního poměru,
 - h) odbytném,
 - i) odchodném,
 - j) jmenování a odvolání členem
 1. zkušební komise,
 2. kárné komise,
 3. výběrové komise,
 - k) povolení
 1. kratší služební doby,
 2. zvýšení vzdělání státního zaměstnance na náklady služebního úřadu včetně volna k němu a zastavení poskytování tohoto volna,
 3. výkonu jiné výdělečné činnosti než služby,
 - l) náhradě nákladů podle § 110,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

m) zastavení poskytování úlev ve službě podle § 111.

24. Rozhodování o náhradě újmy na zdraví nelze podřadit pod žádnou z položek tohoto výčtu, a jelikož tento výčet je zcela zjevně výčtem taxativním, nelze ani rozsah položek rozšiřovat. Za tohoto stavu věci tedy nezbylo než uzavřít s tím, že žalovaný postupoval správně, jestliže na základě podnětu žalobkyně ze dne 9. 4. 2019 nezačal řízení o žádosti o náhradu újmy na zdraví. Vést takové řízení vůbec nebylo v jeho působnosti, resp. pravomoci, a žádným podáním nebylo možno řízení v této věci u žalovaného zahájit. Žalovaný svým nekonáním v tomto směru tudíž nemohl nezákonně zasáhnout do práv žalobkyně.
25. Na tomto závěru soudu nic nemění ani existence materiálu nazvaného *Závěr č. 5 ze zasedání poradního sboru náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 3. 6. 2019*, v němž je formulován závěr, že v případě rozhodování o povinnosti k náhradě škody a nemajetkové újmy, za kterou odpovídá služební úřad státnímu zaměstnanci, se jedná o věc služebního poměru, a vzhledem k tomu, že ve věcech služebního poměru má vždy jednat a rozhodovat služební orgán, musí být také rozhodování o povinnosti nahradit škodu a nemajetkovou újmu považováno za jeden z druhů řízení ve věcech služby, ačkoliv není výslovně uvedeno v § 159 odst.1 zákona o státní službě.
26. Jak je z citovaného materiálu zřejmé, jedná se o výklad právního předpisu, provedený pro potřeby řízení výkonu státní služby, který však není pro soudy nijak závazný. Naopak, je to právě soud, který je zmocněn při výkonu své pravomoci provádět výklad zákonů a jiných právních předpisů.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

27. Městský soud v Praze tedy dospěl k závěru, že žalovaný nemohl svým počínáním zasáhnout do práv žalobkyně, jestliže nebyl oprávněn vést řízení o povinnosti nahradit škodu a nemajetkovou újmu. Soud proto uzavřel s tím, že žaloba nebyla podána důvodně, a proto ji podle ust. § 87 odst. 3 soudního řádu správního zamítl.
28. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobkyně úspěch ve věci neměla a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. února 2020

JUDr. Slavomír Novák v.r.

předseda senátu